

1.1 EKONOMIKA A LIDSKÉ ZDROJE

1.1.1 NEDOSTATKY V OBLASTI KVALIFIKACE OBYVATEL, ŠKOLSTVÍ A TRHU PRÁCE

- Odchod mladého a vzdělaného obyvatelstva s jazykovými a současně technickými znalostmi a dovednostmi, nedostatek špičkových technicky kvalifikovaných středo- a vysokoškoláků, slabá jazyková vybavenost obyvatel (zejména angličtina, ve specifických podmínkách Krkonoš dále němčina, polština, ruština) ve vztahu k potřebám pracovního trhu
- Nedostatečná nebo oborově nevyhovující odborná (zvláště technická) kvalifikace velké části obyvatel pro práci v průmyslu a cestovním ruchu
- Nízké využití rekvalifikačních a jazykových kurzů a jiných nástrojů dalšího vzdělávání pro obyvatele středního věku
- Slabá pozice (rozsah nabídky) vyššího odborného a vysokého školství v regionu
- Slabá spolupráce středních škol a učilišť s podniky, středoškolské obory nereflektují požadavky firem, nových oborů a technologií, chybějí základní nástroje spolupráce (burzy práce, propojené databáze studentů, absolventů, firem a volných míst, dlouhodobé praxe a tranzitní programy pro přechod absolventů do praxe apod.)
- Nižší kvalita vzdělávání zejména v rámci základního, učňovského a středního odborného školství (mj. v důsledku podfinancování, absence dalšího vzdělávání učitelů, velkého podílu studentů na gymnáziích z celkového počtu příslušníků každého ročníku atd.), a tedy i snížená úroveň absolventů
- Slabá poptávka po technickém vzdělání, nízká prestiž technických oborů mezi žáky a studenty i jejich rodiči
- Vysoká míra nezaměstnanosti a nedostatek pracovních příležitostí zejména v okrajových částech Krkonoš, v horských a příhraničních obcích
- Nepružný pracovní trh, tedy relativně hodně lidí bez práce, ale i řada oborů, kde se volná pracovní místa nedaří dlouhodobě naplnit (např. nová technická odvětví, informační technologie, ale i specifické pozice v „tradičních“ oborech, např. zpracovatelský průmysl, logistika, personalistika, marketing, obchod apod.)
- Nízká pracovní mobilita obyvatel ve smyslu obslužnosti veřejnou dopravou (viz problémový okruh 1) i ve smyslu rekvalifikací a hledání práce mimo původní profesi
- Centralizace úřadů práce vedoucí ke snížení jejich přehledu o dění na trhu práce v jednotlivých obcích a k oslabení aktivní politiky zaměstnanosti

1.1.2 NEVYUŽITÝ POTENCIÁL MÍSTNÍ A REGIONÁLNÍ PRODUKCE

- Slabý význam místní zemědělské produkce ve vazbě na místní trh
- Nedostatečně využitý potenciál drobného a malého podnikání a podnikatelské kreativity obyvatel

- Neochota lidí kupovat místní výrobky a služby, nefungující regionální trh
- Nedostatečně rozšířená certifikace regionálních produktů (málo zapojených produktů a zejména nízké povědomí o certifikaci mezi obyvateli regionu), chybějící certifikace regionálních služeb
- Pouze částečná preference dlouhodobého rozvoje místního trhu ze strany měst a obcí (dodávky a nákup služeb od místních podniků při respektování podmínek veřejné soutěže, preference zprostředkovaných přínosů rozvoje místních drobných a malých podnikatelů)
- Slabá provázanost místních drobných služeb a výroby na cestovní ruch
- Slabé přeshraniční propojení místních trhů v české a polské části Krkonoš
- Obecný důraz zákazníků především na cenu zboží a služeb, cena rovněž jako preferované hlavní nebo jediné kritérium u veřejných zakázek (nejnižší cenu nabídnou obvykle velké firmy s celostátní působností nebo globální dodavatelé), podceňování zprostředkovaných přínosů rozvoje místního podnikání

1.1.3 STRUKTURÁLNÍ PROBLÉMY REGIONÁLNÍ EKONOMIKY

- Nízká odvětvová diverzita regionální ekonomiky (dominance elektrotechniky, strojírenství, automobilového průmyslu a cestovního ruchu)
- Zhoršení konkurenceschopnosti regionu v některých tradičních průmyslových oborech (mj. textilní, hračkářský průmysl) vedoucí k jejich úpadku či zániku (také riziko do budoucna), slabá schopnost podniků nacházet nové trhy, tržní výklenky a tvořit inovace
- Nefungující systém odborné přípravy v některých průmyslových oborech, např. textil, dřevařství, nábytkářství (také v důsledku nízké prestiže těchto oborů – viz problém 3.2)
- Riziko omezení nebo ukončení výroby v závodech realizujících převážně rutinní produkci („montovny“)
- Slabé zastoupení progresivních odvětví s vazbou na výzkum a generování inovací
- Parciální, krátkodobé zájmy a záměry části podnikatelů, nepřinášející regionu dlouhodobý užitek

1.1.4 ORGANIZAČNÍ PROBLÉMY ROZVOJE PODNIKÁNÍ

- Existence nevyužitých ploch pro podnikání (např. brownfields) při současném záboru nových ploch pro podnikání
- Slabá role podnikatelské samosprávy (zejména hospodářských komor) v regionálním rozvoji (dáno i legislativou) a v komunikaci s jeho aktéry (města, obce, orgány ochrany přírody a krajiny, neziskový sektor)
- Přehnaně ochranný přístup krajských úřadů i Správy KRNP při ochraně zemědělského půdního fondu a při rozvoji podnikání
- Územní překryv ochranných pásem CHKO Jizerské hory a Krkonošského NP a z něj vyplývající nejasné kompetence v oblasti ochrany přírody a krajiny v dotčeném území

- Nedostatečné využití potenciálu zaměstnávání na dálku (práce z domova, centra sdílených služeb apod.)

1.1.5 ZHORŠENÉ PODMÍNKY PRO HOSPODAŘENÍ OBCÍ V REGIONU

- Zvýšené náklady plošně rozlehlých, ale řídko zalidněných obcí na správu bez adekvátní kompenzace na příjmové straně rozpočtů
- Existence řady obcí s nízkým počtem trvale žijících obyvatel (zejména v Podkrkonoší)
- Relativně nižší příjmy obcí v důsledku častého sídla podnikatelů / trvalého bydliště obyvatel jinde než v místě provozovny / skutečného bydliště
- Zvýšené nároky (náklady) na ochranu životního prostředí obcí v NP a jeho blízkosti, které nejsou kompenzovány státním rozpočtem ani specifickými dotačními tituly
- Slabá absorpční kapacita regionu v příštím programovacím období, zejména v oblasti „měkkých“ aktivit financovaných z ESF